

Christian Harlang

Fra Wikipedia, den frie encyklopædi

Christian Harlang (født 2. marts 1953 i København) er internationalt orienteret dansk jurist (cand.jur. 1979, Københavns Universitet), der som advokat (1982) med møderet for landsretterne (1985) og Højesteret (1990), igennem ca. 40 år har ført en lang række store, principielle sager om borgerrettigheder med statsmagten som modpart (bl.a. UfR.1991.098H, UfR1996.1300H[1], UfR1997.1062H, UfR1998.016H, UfR1998.800H, UfR2001.768H, UfR2010.1547H, UfR2013.3358H, UfR2016.3929Ø, UfR2018.3274H, UfR2022.3378H). Siden 2018 arbejder Christian Harlang som International Legal Consultant (Juridisk Rådgiver), herunder i 2023 for de 23 irakiske torturoverleverere fra Operation Green Desert, som han repræsenterer i Europa. Grundlaget for det bemærkelsesværdige arbejde har været hans advokatvirksomhed indenfor almen praksis med kontor i København (1982-2018).

1979-89 virkede han tillige som ekstern lærer og eksaminator ved Det Juridiske Fakultet ved Københavns Universitet, og har senere undervist ved juridisk efteruddannelse og udgivet bøger og artikler om juridiske emner indenfor hans arbejdsområder.

I 1990'erne og ca. 20 år frem var Christian Harlang en af de advokater, som på borgersiden havde flest[2] sager ved Østre Landsret og Højesteret og med betydelig succes[3]. De fleste sager er ført med Kammeradvokaten som modpart.

En kulmination af denne karriere indtraf, da Østre Landsret d. 15. juni 2018 dømte Forsvarsministeriet for ansvar for mishandling af 18 af de 23 irakiske torturofre. Tre dage efter, d. 18. juni 2018, blev hans advokatvirksomhed midlertidigt standset ved afsigelse af konkursdekret i en sag om et tilbagebetalingskrav rejst af en bestyrelse, der var indsat af Justitsministeriet, Civilstyrelsen. Sagen, skulle ellers have været behandlet og afgjort af Østre Landsret i januar 2019. Ved konkursen blev det forhindret, og Christian Harlang afskåret fra at kunne fungere som advokat, herunder ikke i den sag, som Forsvarsministeriet v/Kammeradvokaten i juli 2018 indankede for Højesteret. Med en anden advokat blev sagen behandlet og afgjort d. 30. maj 2022 med frifindelse af Forsvarsministeriet. Med mandat fra de 23, har Christian Harlang herefter i september 2022 foranlediget, at disse 23 sager er blevet indbragt for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, hvor den er verserende. Konkursen blev ophævet af Østre Landsret i juli 2020. Christian Harlang anmodede herefter Civilstyrelsen om genudlevering af hans advokatbestalling, hvilket blev nægtet, og på begæring af Advokatrådet bestemte Advokatnævnet i juli 2021, at han ”...indtil videre...”[4] skulle fratages denne autorisation. Christian Harlang har protesteret mod dette, hvorfor Civilstyrelsen med ca. seks måneders forsinkelse har anlagt sag ved Retten i Lyngby, hvor sagen fortsat er verserende og berammet til afgørelse i februar 2024.

Christian Harlang

Christian Harlang anser dette forløb som et forsøg fra ”den indre statsmagt” i at forhindre ham for at virke effektivt som advokat. Han har opretholdt sin virksomhed som juridisk rådgiver, og afventer at modtage sin autorisation som advokat (H) tilbage som resultat af en afgørelse ved domstolene. Advokatrådet havde d. 2. oktober 2017[5] indgivet politianmeldelse mod Christian Harlang for bedrageri i forbindelse med, at han hos Østre Landsret under fri procesordningen havde fået dækket udgifter til fotokopiering af de 23 irakiske torturofres sagsakter, som de i overensstemmelse med gældende regler havde bedt om at få udleveret i deres civile sager. Sagen angik også en betalt udgift for kørsels- og opholdsudgifter til kronvidnet, oberstløjtnant Anders Kærgaard, som var bosiddende i Horsens, og som led i Harlangs arbejde skulle have dækket kørsels- og opholdsudgifter for at kunne holde møde med ham i sagen. Beløbet var kr. 2.000. Efter ca. 4½ års efterforskning, frifandt[6] Rigsadvokaten pr. 1. marts 2022 Christian Harlang, hvilket Harlang påberåber sig i den ved Retten i Lyngby indtil februar 2024 verserende sag om tilbagelevering af hans autorisation som advokat.

1. PROFESSIONELT VIRKE

1.1 Advokatvirksomhedsform

1.1.1 Efter 1982-advokatetableringen, stiftede Christian Harlang s.m. advokat Erik Nyborg det advokatfirma, som året efter blev navngivet til Advokatfirma Harlang, Nyborg og Rørdam[7] i forbindelse med partneroptagelsen af advokat Thomas Rørdam, senere dommer og præsident for Højesteret.

1.1.2 Christian Harlangs del af advokatfirmaet indgik fra 1994-99 som en del af Advokatfirma Harlang, Koch og Christensen.

1.1.3 Fra 1999 etablerede han den af ham ejede advokatvirksomhed under navnet Advokatfirma Christian Harlang, der fortsatte i 19 år frem til 2018, hvorefter han arbejder som Juridisk Rådgiver, International Legal Consultant (ILC) i København.

1.1.4 Som resultat af udfaldet af den ved Civilretten i Retten i Lyngby af Civilstyrelsen anlagte sag (suspensive), arbejder Christian Harlang og hans advokater for, at autorisationen bliver genudleveret efter dom i februar eller marts måned 2024, eller i tilfælde af, at den af Civilstyrelsen anlagte sag indankes for landsretten, når landsretten træffer afgørelse, forventeligt i 2025.

Ifølge retsplejeloven[8] har Christian Harlang – senest – krav på tilbageleveringen af autorisationen i juni 2026.

1.2 Udnævnelser og væsentligste ledelsesposter

1982	Advokat
1985	Advokat (L)
1990	Advokat (H)
1982-2018	Harlang og Toksvig Fondet
1986-89	Avocats Nord-Sud, Paris
1992-2009	H+H International A/S
1998-2010	Enkefru Plums Støttefond
1998-2003	Avocats Sans Frontières, EU og DK
2002-2018	Inge Genefke og Bent Sørensens Anti Tortur Støttefond
2006-2009	European Center for Constitutional Human Rights (ECCHR), Berlin
2008-2018	Osmund Hansen Fonden

Derudover i alt 12 tillidsposter i tidsrummet fra 1982 i almennyttige, politiske og erhvervsdrivende institutioner.

1.3 Publikationer

Bogudgivelser og juridiske artikler i den litterære afdeling af UfR, andre tidsskrifter samt kronikker om juridiske og retspolitiske emner.

1.4 Statistik

1.4.1 Antal retssager gennemført ved overordnede retsinstanser i DK 1982-2018 (Højesteret, Østre Landsret og Vestre Landsret m.v.)

□

Højesteret	58
Østre Landsret	207
Vestre Landsret	3
Voldgiftssager med højesteretsdommer eller landsdommer som formand/opmand	62
Ved byretter er udført sager i et antal på omkring	479

1.4.2 Uddannelse af yngre jurister

Antal uddannede advokatfuldmægtige frem til disses erhvervelse af advokatbeskikkelse	11
Antal uddannede til møderet til landsret (L)	7
Antal uddannede frem til erhvervelse af møderet til Højesteret (H)	2

1.5 Perspektiv 2023 og derefter

Siden 18. juni 2018, hvor der indtil 2020 midlertidigt blev blokeret for virksomhedens (8 medarbejdere) fortsættelse som advokatvirksomhed, er Christian Harlang fortsat som Juridisk Rådgiver/International Legal Consultant i København, hvor han betjener danske og internationale klienter som hidtil og i det omfang hvor arbejdet ikke medfører egentlig behandling ved domstolene, som han midlertidigt er forhindret i. Han forventer at generhverve sin autorisation

som advokat i 2024 eller 2025, dog senest ifølge praksis efter retsplejeloven i 2026. Herefter agter han at vende tilbage til arbejdet som en advokat, der fører væsentlige og principielle sager ved domstolene i Danmark med fundament i almen praksis.

2. MODGANG VED MISINFORMATION (HETZ), FUP ET FAKTA

2.1 Midlertidig overgang til juridisk rådgiver, international legal consultant

Siden 18. juni 2018. Christian Harlang forventer at modtage autorisationen tilbage således, at Christian Harlang kan fungere som advokat enten fra 2024 eller 2025. Senest fra 2026 jvf. retsplejelovens §139, stk. 3.

2.2 Systemangreb

Som det ses af diverse offentlig omtale, har Christian Harlang været udsat for en mængde systemangreb, som kulminerede med at Advokatrådet[9] indgav en politianmeldelse om bedrageri i forbindelse med det arbejde som han udførte for 23 irakiske torturofre. Advokatrådets disposition viste sig uberettiget og blev afvist af Rigsadvokaten d. 30. december 2021.

Rigsadvokaten besluttede således, efter mere end 4 års efterforskning, endeligt og med virkning fra 1. marts 2022[10] en fuldstændig frifindelse. Men de passerede cirka 4½ år blev gentagne gange brugt til voldsom erhvervsmæssig miskreditering og som grundlag for blandt andet i en klynge af revl og krat af sager mange år tilbage i tiden, at Advokatnævnet i juni 2021 traf bestemmelse om midlertidig suspension af autorisationen som advokat. Derved blev Christian Harlang forhindret i at genindtræde i Irak-tortursagen for Højesteret, der skulle procederes i Højesteret i maj 2022.

I en meget omtalt sag, hvor han hjalp en klient, som han havde kendt siden 1982, mod overgreb fra bl.a. 2 fætre, blev han af Advokatnævnet den 30. april 2014 pålagt en bod på kr. 100.000, idet Advokatnævnet lagde til grund, at på trods af, der forelå tre fagkyndige lægeerklæringer om, at klienten ikke var dement, så skulle dette alligevel være tilfældet. Den ledende skandinaviske ekspert i ældredemens har konkluderet ud fra journalmaterialet, at hun ikke var dement, men derimod var præget af dårlig hørelse i kombination med dehydrering og overmedicinering, da hun blot en ud af fire gange hos en notar ikke kunne huske tilstrækkeligt.

Christian Harlang har anmodet om, at sagen i fuld overensstemmelse med lov om Retslægerådet blev forelagt til udtalelse for Retslægerådet, idet spørgsmålet er af medicinsk faglig karakter, men samtlige instanser har blokeret for at Retslægerådet kunne udtale sig om den nu afdøde klients mentale tilstand, da hun ønskede at oprette dokumenter med Christian Harlangs hjælp. Sagen er og vil senere blive kendt som et fuldstændig åbenlyst justitsmord, motiveret af et motiv om at miskritisere Christian Harlang, hvilket der blandt andet også kan ses af Advokatnævnets anvendelse af det trick at uploade kendelsen på nettet, med deraf følgende virale udbredelse samme dag, at den var afsagt. Men samtidig var den ikke tilsendt ham elektronisk. Advokatnævnet benyttede den fremgangsmåde at udelade den elektroniske fremsendelse og således først kundgøre kendelse for Christian Harlang ved almindelig post. Den tilsigtede virkning blev, at kendelsen, som følge af en kombination af helligdag og weekend, først nåede ham i hænde fire dage efter at sagen havde opnået større virale udbredelse i danske medier som en samtidig bombesprængning i Italien.

2.3 Private angreb

Når man som Christian Harlang i ca. 40 år har ført sager for private personer, også med private modparter, som endda i mange tilfælde været i stand til at vinde de sager, får man fjender. Sådanne private fjender og andre sandsynligvis også jaloux og konkurrerende advokatkolleger m.v., kan i tilfælde af, at de under punkt 2.2, nævnte systemangreb indtræffer, se deres snit til at udnytte situationen og skrive underholdende og fantasifulde historier i kølvandet på hidtidig mediedækning. Dette er sket i årene frem til 2021 en del gange i et tocifret antal tilfælde. Via Infomedias service, har journalister kunnet genbruge stof fra tidligere, som serveres i nye anretninger, og som appellerer til den overordnede sensation som middel. I stedet for at skrive om indviklede sager, vælges en anden og mere primitiv tabloidbaseret fremstilling.

Enkefru Plums Støttefond var stiftet i 1998. Formænd for fonden var 1998 Preben Wilhjelm, 1998-2004 Tine Bryld og 2004-2009 Lars Adam Rehof samt 2009-2010 (konkurs) Ole Donbæk Jensen. Fondens hovedaktiv var en minoritetspost A-aktier i virksomheden H+H International A/S, der som følge af finanskrisen i 2008/09 og i forbindelse med hovedaktionærens spekulation i B-aktier, kom i likviditetsmæssige vanskeligheder. Christian Harlang, der var direktør for fonden og bestyrelsesmedlem, samt et yderligere bestyrelsesmedlem stemte imod, at fonden skulle indordne sig efter et krav fra Danske Bank, som han og det andet bestyrelsesmedlem mente ville bringe fonden i konkurs. Afstemningen i fondens bestyrelse fandt sted ved møder i efteråret 2009, hvor flertallet fulgte Danske Banks ønsker. I april 2010 viste det sig, at Christian Harlang og det andet bestyrelsesmedlem desværre havde ret, og fonden blev erklæret konkurs i juni 2010. Bestyrelsesflertallet og pressen førte en kampagne mod Christian Harlang, selvom han havde stemt imod ændringen. Af konkursboet fik han afregnet sit tilgodehavende på ca. 110.000 kr. for sit arbejde for fonden. Efter en hidsig pressedækning i efteråret 2009, anmodede Advokatrådet Christian Harlang om at redegøre for hans arbejde. D. 20. december 2009 frikendte Advokatrådet Christian Harlang for hans arbejde.

Harlang & Toksvig Fondet var Christian Harlang bestyrelsesmedlem i fra 2010-2018. Forinden var han tillige administrator. I efteråret 2017 opstod der den situation, at to bestyrelsesmedlemmer (Lars F. Toksvig og Lars W. Toksvig), hævdede, af en beslutning om udlån på bestyrelsesmødet den 26. maj 2017 ikke var truffet, på trods af, at det fremgik af referat, som de havde modtaget få dage efter men som de mente, at de ikke havde kunnet læse. Christian Harlang har ikke skulle tilbagebetale noget beløb, og sagen har været misbrugt i en kompliceret fremstilling, hvis facit er det samme som i sagen om Enkefru Plums Støttefond, nemlig, at ingen har kunnet konstatere noget ansvar, og at offentlighedens billede er blevet udsat for overdrevet og tabloidmæssig fremstilling.

I begge disse sager har private fjender set deres snit til at misbruge tabloid-fremstillingen til miskreditering, der igen er blevet misbrugt af andre, osv.

I substansen har der i ingen af sagerne været dækning for de voldsomme overskrifter og fantasifulde sensationsprægede fremstillinger.

Det samme gælder sagen om Christian Harlangs mors ønske om boskifte med de tre yngre søskende.

2.4 Synteser

På trods af disse angreb, hvorunder det konstateres, at, når det kommer til stykket og krudtrøgen

har lagt sig, at der ikke er nogen egentlig substans, er det alligevel lykkedes for Christian Harlang at bevare store dele af sin mangeårige private klientkreds i Danmark og i udlandet. Dette har vist sig at være et solidt fundament for, at han i årene fra 2018 har kunnet fortsætte sin virksomhed som juridisk rådgiver. Dette kan blive til en flyvende genstart som advokat, når han vender tilbage til branchen igen inden for et kortere tidsrum.

2.5 Midlertidigt virke siden 2018

Arbejde som juridisk rådgiver i forhold til hidtidige sager frem til det stadie som drejer sig om repræsentation ved domstolene, hvor der samarbejdes med andre advokater. Arbejdet er midlertidigt for at kunne fortsætte som advokatvirke efter generhvervelse af autorisation.

3. SÅKALDTE "LANDMARK CASES"

(1) Grundlovssagerne om Maastricht-traktaten (Den politiske EU-union)

Christian Harlang anlagde i 1993 for tolv bekymrede almindelige danske statsborgere sag ved domstolene til prøvelse af, om det var foreneligt med grundlovens §20 om afgivelse af "suverænitet i nærmere bestemt omfang" blot ved almindelig folkeafstemning og vedtagelse i Folketinget at fortsætte med grundloven, som går ud på, at de danske statsorganer er de øverste myndigheder, eller om en tiltrædelse af den politiske union, hvorefter lovgivning kan vedtages i EU, og hvor den øverste domstol herefter bliver EU-domstolen i Luxembourg, ville nødvendiggøre, at den politiske magt i Danmark overfor befolkningen erkender, at Danmarks grundlov er underordnet EU, hvorfor tilslutningen er overførsel af så meget og så indgribende suverænitet, at kravene i grundlovens §88 om grundlovsændringer, udskrivelse af folketingsvalg og folkeafstemning med flertal på minimum 40% af vælgerne svarende til et flertal ved en valgdeltagelse på godt 80%. I sager vedrørende det daværende EF (handelspolitisk samarbejde og senere indre marked), havde det tre gange tidligere været forsøgt at opnå domstolenes stillingtagen til de pågældende successive suverænitetsafgivelser. Hver gang havde domstolene afvist overhovedet at tage stilling til spørgsmålene under præmissen om "*manglende retlig interesse*", fordi disse grundlovssager ikke drejede sig om konkrete retstvister, men om det generelle forfatningsmæssige spørgsmål. Højesteret havde således hidtil nægtet at domstolene i Danmark skulle kunne fungere som forfatningsdomstol. Som følge af den sagsøgte statsminister (Folketinget kan ikke sagsøges, det er den ansvarlige øverste politiske aktør, der skal være procespart) havde Kammeradvokaten primært forsvaret sig med, at sagen ifølge hidtidig praksis i EF-sagerne skulle afvises fra domstolene uden nogen stillingtagen til spørgsmålet om §20 eller §88 som den relevante demokratiske regel. Dette emne blev ved landsrettens dom af 30. juni 1994[11] afgjort i favør af statsministeren, hvorefter Christian Harlang for de 12 bekymrede borgere indankede afgørelsen til Højesteret, der ved sin dom af 12. august 1996 omgjorde landsrettens afvisning og bestemte, at domstolene i Danmark (Højesteret som øverste instans) skulle tage stilling til §20/§88-spørgsmålet om suverænitetsafgivelsen til den politiske unions forenelighed med anvendelsen af blot §20. Dommen gav anledning til store overskrifter på forsiderne af landets aviser, således fx Weekendavisen 16. august 1996:

"Da Højesteret greb tidsånden. Reportage om dommen, som satte domstolene på niveau med Folketinget"[12] og Information d. 13. august 1996 (forsiden)

"Højesteret rokker ved magtdelingen". [13] Lærebøgerne skulle skrives om. Prof.dr.jur. D. Tamm skrev, at dommen har "*... skelsættende betydning som et brud...*" overfor hidtidig

"...tilbageholdende rolle for domstolene som 3. statsmagt". Prof.dr.jur H. Zahle betegnede det således, at Højesteret ved dommen af 13. august 1996

"har trukket Justitias sværd op af skeden...".

Der er blandt samtlige retsvidenskabsfolk, herunder senest prof.dr.jur. F. Waage [14] enighed om, at dommen har vidtgående betydning for det principielle balanceforhold mellem Folketinget og domstole, dog afhængigt af, om vedkommende domstol, typisk Højesteret, når det kommer til stykket, tør gøre arbejdet. D. Tamm skriver i sin artikel, at dommen er:

"...udtryk for en sådan ændring i domstolenes holdning til samfundsspørgsmål, at vi kan tale om en judiciel revolution".

Videre anfører han:

"Vi har ikke forfatningsdomstole i Danmark. Grundloven taler ikke om dem eller om prøvelsesretten. Det har hidtil ført til forsigtighed. Med den dom er Højesteret på det nærmeste "trådt i karakter" som en sådan ikke-grundlovshjemlet forfatningsdomstol, der anser sig for berettiget til at prøve spørgsmål af stor udenrigspolitisk rækkevidde, selvom ingen konkret konflikt foreligger". Dommen af 12. august 1996 kaldes i den juridiske litteratur Maastricht I.

Efter denne sejr, skulle domstolene herefter tage stilling til substansen vedrørende, om tilslutning til Maastricht ville nødvendiggøre en grundlovsændring, idet den lovgivende, udøvende og dømmende magt i Danmark herefter ikke er de højeste myndigheder ift. EU. Christian Harlang og advokat Karen Dyekjær repræsenterede de 12 under denne Maastricht II-sag, som Højesteret afgjorde d. 6. april 1998[15], hvor Højesteret tillod, at de tre former for statsmagt i Danmark kan underlægges EU, men efter nogle af Højesteret samtidig af hensyn til fremtiden afstukne grænser for yderligere suverænitetsafgivelse. Ifølge den juridiske litteratur på området, har Højesteret således valgt i Maastricht II-sagen at præcisere hvor grænserne går for fremtidige afgivelser af suverænitet, hvilket senere fik betydning for de juridiske vurderinger af Amsterdam-traktaten (1998) og Nice-traktaten (2003).

(2) Sagen om at Tvind-loven er grundlovsstridig

I forbindelse med Folketingets behandling af lovforslag om, at enhver Tvindskole på forhånd skulle afskæres fra at kunne modtage godkendelse i forhold til Undervisningsministeriet, afgav Christian Harlang responsum til et antal af skolerne og konkluderede, at lovindgrebet ville være i strid med grundloven[16]. Sagen blev gennemført og procederet i Højesteret af Christian Harlangs kollega, advokat H. Christrup. Ved Højesterets dom af 19. februar 1999 blev det fastslået, at loven var grundlovsstridig.

(3) Lovindgreb underkendt af FN's Arbejdsmarkedsorganisation (ILO) i Geneve

Som advokat for fagforeningen Prosa, indklagede Christian Harlang staten for ILO i Geneve som følge af lovindgrebet i september 1987 mod PROSAs kollektive overenskomster for Datacentralen og Kommunedata. I 1988 blev disse indgreb dømt konventionsstridige. Det samme var i de følgende ca. 10 år tilfældet i seks andre sager som Christian Harlang indbragte for ILO, herunder for tre fagforeninger angående det generelle lovindgreb i 1998.

(4) Thule-sagen. Tvangsflytningen 1953

Thule-sagen er betegnelsen for en sag for 430 thulebeboere om tvangsflytningen i 1953.[10] Christian Harlang vandt sagen i 1999, hvor Østre Landsret tilkendte Thulebefolkningen en erstatning på 500.000 kr. samt individuelle godtgørelser på i alt 1.265.000 kr. Østre Landsret afslog sagsøgernes ret til at færdes og drive fangst i hele Thuledistriktet. Pressen i Danmark kaldte dommen en moralsk sejr, idet den fastslog, at befolkningen ikke havde været indforstået med flytningen, og at der derfor havde været tale om en tvangsflytning.

Christian Harlang med klient formand for Inughuit, Uusaqqak Qujaukitsoq (yderst til venstre) og Inuit Circumpolar Conference, Aqqaq Lyng. To døgns rejse med syv hundeslæder fra Qaanaaq til Dundas-bopladsen, hvorfra fraflytningen til Qaanaaq skete. Thule-fjeldet ses i baggrunden. 11. maj 1997.

(5) Thule-sagen. Historisk: Første undskyldning fra staten i DK for noget koloniherre-overgreb.

I september 1999, hvor Danmark var blevet dømt af Østre Landsret som førsteinstans for mishandlingen af befolkningen i Thule, som staten ved koloniseringen af Nordvestgrønland i 1921 havde påtaget sig at "*beskytte*", afgav daværende statsminister Poul Nyrup Rasmussen en undskyldende erklæring overfor befolkningen i Thule. [17]

Vi venter i 2023 stadig på noget lignende for så vidt angår slavetiden i Vestafrika og i Vestindien.

(6) Den Sociale Ankestyrelses praksis i førtidspensionssager underkendt af Højesteret d. 12. januar 2001

UfR2001.768H.

(7) Irakkrigen, grundlovens §19 og FN-pagtens kap. 7

Grundlovssagen om Danmarks deltagelse i Irakkrigen blev anlagt af Christian Harlang og Bjørn Elmquist for 25 danske statsborgere i 2005. Sagen sluttede i Danmark med Højesterets afvisningsdom d. 17. marts 2010.[18]

(8) Domstolssagerne for de danske statsløse palæstinensere

Som advokat for 50 danske statsløse palæstinensere anlagde Christian Harlang i 2011 sag mod Integrationsministeriet og integrationsminister Birthe Rønn Hornbech, der i marts 2011 måtte gå af som minister, hvorefter der blev nedsat en undersøgelseskommision, der først i september 2016 afgav sin rapport. For sine klienter opnåede Christian Harlang i 2011 fri proces til at sagsøge både ministeriet og Birthe Rønn Hornbech som følge af hendes personlige ansvar som minister for, at

ministeriet under hendes viden i strid med internationale konventioner og dansk lovgivning havde givet ansøgerne afslag på statsborgerskab. Ministeriet blev i december 2016 dømt til at betale erstatning til de skadelidte. Ministeriet blev også dømt, da Højesteret behandlede og afgjorde sagen d. 20. juni 2018[19], hvor Højesteret fastsatte erstatningsstørrelsen til kr. 10.000 som tortgodtgørelse til hver sagsøger.

(9) Irak-tortursagerne om Operation Green Desert

I 2011 og 2012 modtog Christian Harlang henvendelse fra 23 irakiske torturoverlever, der under den danskledede militæroperation "Operation Green Desert" hårdhændet var blevet taget til fange en tidlig morgen fra deres hjem og familier i Basra. Efter danske officerers forhør af dem blev de 22 overført til et berygtet torturfængsel, hvor de tilbragte mange uger. Københavns Byret gav medhold i, at sagerne er principielle, hvorfor de i 2012 som førsteinstans blev overført til Østre Landsret, der d. 15. juni 2018 i hovedparten af sagerne gav medhold i, at Forsvarsministeriet havde ansvar for den nedværdigende behandling, som de under dansk kommando var udsat for[20]. Daværende forsvarsminister Claus Hjort Frederiksen kritiserede landsrettens dom i en pressemeddelelse, og Forsvarsministeriet ankede sagerne til Højesteret. [21][22].

En konkursbegæring der blev indgivet d. 18. juni 2018 – tre dage efter, at han fik Forsvarsministeriet dømt – forhindrede ham i som advokat at kunne virke for de 23 torturofre i højesteretssagen, der blev afsluttet ved Højesteret d. 31. maj 2022, hvor Højesteret ændrede landsrettens dom og frifandt Forsvarsministeriet[23].

Mandatet og tilliden fra de 23 torturoverlever har Christian Harlang beholdt, idet han uanset konkursen blev bedt om at tage sig af sagen som deres repræsentant i Europa og mandatet førte d. 30. september 2022 til, at der blev indgivet klage til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol[24] over den skete frifindelse af Forsvarsministeriet og over, at de 23 ikke har haft adgang til retfærdig rettergang ved de danske domstole, bl.a. fordi domstolene har tilladt Forsvarsministeriet at besværliggøre og forsinke sagerne og afskåret fra bevisførelse.

Højesteret afgørelse har været udsat for kritik fra Amnesty International, der siger, at "Danmark skal holde fanen højt, når det gælder overholdelsen af menneskerettigheder. Det gælder også, når vi opererer ude i verden. Regeringen skal sikre en grundig politisk stillingtagen til risiko for menneskerettighedskrænkelser i forbindelse med involvering i internationale militære operationer og i samarbejdet med andre styrker." [7]

(10) Et antal private sager af samfundsmæssig interesse

Advokat Bjørn Elmquist og Christian Harlang med de 23 bekymrede borgere som sagsøgere m.fl. ved foden af trappen til Østre Landsret (Bredgade) på dagen for hovedforhandlingens påbegyndelse i førsteinstans, 17. januar 2007.

Blandt de mange sager Christian Harlang har beskæftiget sig med, har også været nogle store private sager, som har haft offentlighedens interesse. Blandt disse nævnes blot 3:

Herredømmet over Lauritzen-koncernen.

Da Knud Lauritzen døde i 1978, var Lauritzen-koncernen blandt de fem største rederi- og industrikonglomerater i DK med ejerskab af et tocifret antal datterselskaber indenfor skibsfart, skibsværfterne i Helsingør, Frederikshavn og Aalborg, helejerskab af DFDS samt en mængde produktionsvirksomheder. Siden midten af 60'erne havde far Knud og søn Ole haft uoverensstemmelser, men de var bilagt og Knud havde som den dominerende person i koncernen naturligt tænkt sig sin søn Ole som afløser, men døden kom pludseligt til Knud under retursejladsen fra London til Esbjerg med skibet Dana Anglia i 1978. Herredømmet over koncernen var lagt i JL-Fondet, der udover Knud var befolket af en bestyrelse, der hurtigt i vidt omfang involverede sig i et tocifret antal bestyrelsesposter i de underliggende lag af virksomheder. Ole blev holdt udenfor, mens man tog for sig af "tag selv-bordet". Igennem ca. 18 år forsøgte Ole forgæves at påpege, at dette ikke var hans fars mening, at det skulle foregå således, og at faren i et testamente havde bestemt det anderledes. Ole mente, at testamentet lå i en boks i rederiet, hvorfra det var fjernet. Han kom ingen vegne med disse bestræbelser. Der kunne ikke findes noget testamente, og koncernen kom ud i meget store problemer med sine erhvervsaktiviteter, ja selv DFDS med "guldægget", ruten mellem København og Oslo, kom i vanskeligheder, da en fejlagtig investering i et gigantisk krydstogtskib mellem New York og Caribien mislykkedes og skibet i stedet måtte sættes ind ruten til og fra Oslo. I midten af 1996, var der problemer med navnlig risikable færdiggørelsesgarantier af skibe til et norsk rederi og mystiske forretningsrelationer ved skibsbyggerierne i Frederikshavn overfor en malaysisk investor, osv., osv. Den samlede sum af fejl dispositioner og tab af milliarder gjorde koncernens overlevelse kritisk. Den øverste ledelses mangel på "magthygiejne" havde visse fællestræk med Danmarks tidligere fhv. største virksomhed ØK, der også var i kneb. [25]

Gisselfeld-sagen

Gisselfeld-sagen drejede sig om, at den fundatsbestemte overdirektør Erik Danneskiold-Samsø ønskede allerede i 1996 at indføre økologisk skov- og landbrug, hvilket bestyrelsen med forbindelser til højere kredse i dansk landbrug, Kongehuset og den konkurrerende grandkusine Elisabeth Danneskiold-Samsø ikke ønskede. Greven var i sin kamp mod disse magtfulde dele af magtsamfundet under konstant juridisk "belejring". Som hans advokat igennem 12 år lykkedes det Christian Harlang i den periode at beskytte Erik Danneskiold-Samsø mod det, som til sidst lykkedes, nemlig at han kunne fjernes i strid med fundatsen. Pengene blev taget fra ham, og han fik afslag på fri proces., hvorefter sagen blev lukket.[26]

Bøje Nielsen

Christian Harlang arbejdede for Bøje Nielsen fra 2003, hvor Bøje Nielsen havde fået udbetalt restprovenuet fra det, der viste sig at være hans fuldt solvente konkursbo med cirka 87 millioner. På grund af nogle manøvrer mellem banker og hans kompagnon Axel Juel Jørgensen, blev hans på daværende tidspunkt Danmarks største entreprenørvirksomhed i december 1982 taget under konkursbehandling. Bøje Nielsen havde hævdet, at han var solvent af en størrelse på mange hundrede millioner, og det viste sig efter få måneder at være tilfældet, men der havde SØ- og Handelsretten i København udleveret hans fulde formue og virksomhed til en gruppe af kuratorer,

som uanset den konstaterbare solvens, alligevel fortsatte med deres arbejde som kuratorer, hvilket indbragte dem i nærheden af 100 millioner kroner i salærer. Da det alligevel viste sig, at på trods af disse salærer og på trods af brandudsalg til lave priser af ejendomme, inventar og andet, at Bøje Nielsen var solvent ved afslutningen af konkursbådet mange år herefter, mente han, at han måtte have et erstatningskrav. Christian Harlang undersøgte sagen og fik ved sagkyndig bistand fra kyndige vurderingsfolk konstateret, at han, som følge af den forkerte konkurs, havde mistet mange hundrede millioner kroner i værdier, og der blev anlagt en erstatningssag. Provenuet fra erstatningssagen, bestemte Bøje Nielsen i 2016 skulle overføres til en fond, og bestemmelsen herom blev truffet i et testamente.

Den første sejr, som Bøje Nielsen i sine mange år som konkursramt fik, var, da Christian Harlang i december 2016 fik medhold i, at Kammeradvokaten og kuratorernes begæringer om udskillelse af forældelse til særskilt behandling ikke kunne behandles, men derimod måtte afvente behandlingen af sagen i dens substans. Med daværende retsformand Morten Engler, blev der truffet denne opsigtsvækkende afgørelse af Østre Landsret, som utvivlsomt gav anledning til bange anelser i systemet i Danmark bestående af Sø- og Handelsretten, Kammeradvokaten og de store advokatfirmaer, der havde tjent godt på at fastholde konkursen i de mange år, uanset solvensen.

Da Christian Harlang var bortrejst i april 2017, blev der af personer, som det ikke er blevet nærmere oplyst om, foranstaltet en notarforretning med retspræsidenten for Retten i Lyngby som notar, (helt usædvanligt at en retspræsident fungerer som notar), med det formål at ændre på Bøje Nielsens testamente, således at muligheden for at videreføre hans sag (han var på daværende tidspunkt meget syg) blev forhindret.

Da Bøje Nielsen nogle få uger herefter døde, døde også hans sag og hans fonds, med de almennyttige bestemmelser om at yde bistand til personer, der kommer i kløerne på banker, kuratorer og eftergivende skifteretter, blev således knust.[27]

4. EN UAFHÆNGIG ADVOKAT, SOM MED SUCCES IGENNEM CA. 40 ÅR FORMÅR AT GENNEMFØRE OG VINDE PRINCIPIELT VIGTIGE SAGER FÅR PROBLEMER

Til Jyllands-Posten for d. 20. juli 2018 udtalte Christian Harlang bl.a. følgende: "Det er som Putins Rusland at benytte den slags metoder. At afsætte modparten og indsætte Civilstyrelsens egen bestyrelse. Det er en smart manøvre". I kølvandet på de "sager", der har været forsøgt rejst mod Christian Harlang i tidsrummet fra ca. 2011, hvor han anlagde de 23 irakiske tortursager, har også enkelte private set deres snit til at påføre ham vanskeligheder af mere personlig og familiemæssig karakter. I det væsentlige er disse dog overvundet.[28] Christian Harlang og hans juridiske medarbejdere har igennem 36 år udført et antal sager på mange tusind klientopgaver. Det har været vanskeligt for pressen at følge med, når fx Forsvarsministeriets spindoktorer og andre afsender pressemeddelelser, der er timet med pressemeddelelser udsendt af Advokatrådet, der blev underkendt af Rigsadvokaten i 2022.

I stedet for at gå i dybden med de konkrete sager og det generelle billede af forfølgelse, som Christian Harlang mener, at det skete er udtryk for, virker det som om, efter en gennemgang af Google og Infomedia, at pressens holdning har været generelt at beskæftige sig med de sensationelle overflader, og når sagerne så endeligt afklares, da enten ikke at skrive om det, eller kun ganske kort. Et eksempel herpå er Politikens såkaldte "rettelse" som kunne læses i avisen for d. 14. oktober 2022. I stedet for at beskrive sagen journalistisk, omfortolkes sagen til at være en

rettelse, hvilket ikke er tilfældet. Der er tale om, at Advokatrådets politianmeldelse er underkendt, og at politiet har ladet gå 4½ år med den såkaldte ”efterforskning” af nogle banale spørgsmål vedrørende ganske få ressourcer i danmarkshistoriens største retssag om de 23 irakiske torturofre, hvor Kammeradvokaten på nuværende tidspunkt har inkasseret et salær på ca. 50 mio., mens Christian Harlang, indtil han blev ”afbeskikket” havde modtaget knap 2 mio. for sin og sine medarbejderes arbejde i tidsrummet mellem 2011 og 2018.

[1] Artikel af prof.dr.jur. D. Tamm UfR1997.087, ”Domstolene som statsmagt – set med en retshistorikers øjne”, juridiske afhandlinger

[2] Berlingske Tidende af 2. marts 2003

[3] Politiken af 1. marts 2003, 3. sektion side 15

[4] Advokatnævnets kendelse af 30. juni 2021 (link)

[5] Udsendelse fra Ritzaus Bureau af 2. oktober 2017 og TV2 News samme dag

[6] Rigsadvokatens afgørelse af 30. december 2021 med retsvirkning efter udløbet af justitsministerens omgørelsesfrist d. 1. marts 2022. (link til avis)

[7] Politiken 27. februar 1989

[8] Retsplejelovens §139 stk. 3 <https://danskelove.dk/retsplejeloven/139>

[9] Advokatrådet er siden en lovændring fra 2007 en del af statsmagten

[10] Rigsadvokatens afgørelse af 31. december 2022 <https://www.berlingske.dk/samfund/anklagemyndigheden-opgiver-sag-mod-christian-harlang>

[11] UfR1996.1300H

[12] Weekendavisen 16.-22. august 1996: ”Da Højesteret greb tidsånden. Dommen som satte domstolene på niveau med Folketinget”

[13] Information d. 13. august 1996: ”Højesteret rokker ved magtfordelingen” og ”Grundlovsvagt”

[14] Disputats fra 2017, ”*Det offentlige som procespart*”

[15] UfR1998.800H

[16] Jes Fabricius Møller: ”At tage systemet på ordet – om den nødvendige modstand mod magten” Højskolebladet nr. 5, 1998

[17] Politiken d. 21. marts 1999: ”Poul Nyrup: Regeringen vil ikke anke dommen” og ”Moralsk sejr til Thule-stammen”

[18] UfR 2010.1547H + Prof. Bent Sørensen ”Begik Højesteret Statskup?” ISBN-978-87-995622-0-6, Prof B. Sørensen ”Tavshedens Mur: Retouche & Silentium” ISBN 978-87-995622-1-3,

[19] Information 21. juni 2018: ”Højesteret nedsætter godtgørelser til statsløse”

<https://www.information.dk/indland/2018/06/hoejesteret-nedsaetter-godtgoerelser-statsloese>

[20] Politiken d. 31. maj 2022: "Her er fem toppunkter om sagen" <https://politiken.dk/udland/art8799586/Her-er-fem-toppunkter-om-sagen>

[21] Forsvarsministeriets pressemeddelelse af 15. juni 2018 <https://www.fmn.dk/da/nyheder/2018/2018/green-desert-sagen/>

[22] <https://iraktortursager.dk/>

[23] Politiken d. 31. maj 2022: "Der er ingen tvivl om, at et lettelsens suk runger fra ministerkontoret" <https://politiken.dk/udland/art8799590/Der-er-ingen-tvivl-om-at-et-lettelsens-suk-runger-fra-ministerkontoret>

[24] Politiken d. 31. maj 2022: "Irakere vil have fangesag til Menneskerettighedsdomstolen" <https://politiken.dk/udland/art8800525/Irakere-vil-have-fangesag-til-Menneskerettighedsdomstolen>

[25] Ole Lauritzen: *J. Lauritzen - om storhed og fald*, 2015.

[26] Peter Juul og Bjørn Westergaard: *Kampen om Gisselfeld – Den Store Familiefejde*, 2012.

[27] John Lindskog: *Røvendt: Historien om Bøje Nielsen*, 2016

[28] Ritzaus Bureau af 15. marts 2019